

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – 32 / 04.01.2008 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на втора степен на професионална квалификация за професия код **542050 Оператор в производството на облекло**, специалност код **5420502 Производство на облекло от кожи** от професионално направление код **542 Производство на текстил, облекло, обувки и кожени изделия**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	542	ПРОИЗВОДСТВО НА ТЕКСТИЛ, ОБЛЕКЛО, ОБУВКИ И КОЖЕНИ ИЗДЕЛИЯ
Професия	542050	ОПЕРАТОР В ПРОИЗВОДСТВОТО НА ОБЛЕКЛО
Специалност	5420502	ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКЛО ОТ КОЖА

Утвърдена със Заповед № РД 09 – 32 / 04.01.2008 г.

София, 2008 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитната програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика за придобиване на **втора** степен на професионална квалификация по професията код **542050 Оператор в производството на облекло**, специалност код **5420502 Производство на облекло от кожи** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на **втора** степен на професионална квалификация по изучаваната специалност.

Националната изпитната програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) в съответствие с Държавното образователно изискване за придобиване квалификация (Наредба № 23 за придобиване на квалификация по професия код **5420501 Оператор в производството на облекло**, изд. ДВ, бр. 10 от 06.02.2004 г.).

Държавните изпити по теория и по практика на професията се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

- 1. За държавния изпит по теория на професията/специалността:**
 - а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
 - б. Критерии за оценяване.
- 2. За държавния изпит по практика на професията/специалността:**
 - а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
 - б. Критерии за оценяване.
- 3. Система за оценяване.**
- 4. Препоръчителна литература.**
- 5. Приложения:**
 - а. Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на професията/специалността.
 - б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА/ СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание.

2.

Изпитен билет № 1

Изпитна тема: Пола от плат по зададен модел (снимка, рисунка или еталонен модел)

План – тезис:

Скица на модела, на която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване, определение на възрастовата група по предназначение. **Избор на подходящ плат** за изработване, съобразен с предназначението на модела и свойствата на плата. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изработване на малките детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при триконечен обшиващ бодов ред по зададена схема. **Необходими мерки** за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с шевна машина за триконечен обшиващ бодов ред.

Примерна приложна задача: В съответствие със приложената скица на модела върху зададената конструктивна основа на болеро направете необходимите трансформации на гърба

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на болеро. Схема на бодообразуването при шевна машина за триконечен обшиващ бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи платове за изработване на изделието в зависимост от свойствата	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции.	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при оверлог машина	7
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд	3
9. Решава приложената задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 2

Изпитна тема: Пола от лицева кожа по зададен модел (снимка, рисунка или еталон)

План – тезис:

Скица на модела, на която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване, определение на възрастовата група по предназначение. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изтъняване (трашене), залепване на ленти, изработване на малките детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при двуконечен затворен бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за двуконечен затворен бодов ред.

Примерна приложна задача: В съответствие със приложената скица на модела, върху зададената конструктивна основа на болеро направете необходимите трансформации на предната част

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на болеро. Схема на бодообразуването при шевна машина за двуконечен затворен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложената задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 3

Изпитна тема: Дамски панталон от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, на която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване, определение на възрастовата група по предназначение. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостно изработване на изделието (скрояване, подлепване, изтъняване (трашене), залепване на ленти, изработване на малките детайли, задна част, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видовете шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при двуконечен верижен бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за двуконечен верижен бодов ред.

Примерна приложна задача: Оформете ръкавните извивки в гърба и предната част на дамска жилетка върху зададената конструктивна основа. Направете необходимите трансформации в гърба в съответствие със зададената скица на модела

Дидактически материали: Конструктивна основа на жилетка. Скица на модела. Схема на бодообразуване при шевна машина за двуконечен верижен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 4

Изпитна тема: Мъжки панталон от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, на която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване, определение на възрастовата група по предназначение. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостно изработване на изделието (скрояване, подлепване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, задна част, предна част, джоб тип „италиански”, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при едноконечен верижен бод по зададена схема. Необходимите мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за едноконечен верижен бодов ред.

Примерна приложна задача: Върху зададената конструктивна основа оформете ръкавните

извивки на гърба и на предната част на дамска жилетка.

Направете необходимите трансформации на предната част в съответствие със зададената скица на модела

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на жилетка. Схема на бодообразуването при шевна машина за едноконечен верижен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд.	3
8. 9. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 5

Изпитна тема: Дамска жилетка от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, на която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване, определение на възрастовата група по предназначение. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изтъняване (трашене), залепване на ленти, изработване на малките детайли, задна част, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при двуконечен затворен бод по зададена схема. Описва необходимите мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за двуконечен затворен бодов ред.

Примерна приложна задача: **Върху дадената конструктивна основа на предната част на дамско сако оформете платката, съобразно показания модел**

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на сако. Схема на бодообразуването при шевна машина за двуконечен затворен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 6

Изпитна тема: Мъжка жилетка от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изтрашване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, задна част, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при двуконечен верижен бод по зададена схема. Описва необходимите мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за едноконечен верижен бодов ред.

Примерна приложна задача: Върху дадената конструктивна основа на гръб на дамско сако оформете платката, съобразно показания модел

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на сако. Схема на бодообразуването при шевна машина за едноконечен верижен бодов ред

	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 7

Изпитна тема: Болеро от тула (кожухарски велур)

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи кожи** (естествени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, престригване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при едноконечен верижен бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за едноконечен верижен бодов ред.

Примерна приложна задача: Оформете редиготния шев в предната част на дамско сако и срязването по линия на талията

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на сако. Схема на бодообразуването при шевна машина за едноконечен верижен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 8

Изпитна тема: Мъжко кожухче от тула (кожухарски велур)

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи кожи** (естествени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, престригване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. Особенности и принцип на работа при събирачна шевна машина. Описва необходимите мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа със събирачна шевна машина.

Примерна приложна задача: Оформете редиготния шев на гръб на дамско сако

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на яке. Снимка на събирач на шевна машина

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва особеностите и принципа на действие на събирачна машина	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 9

Изпитна тема: Дамско сако от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изтъняване (трашене), залепване на ленти, изработване на малките детайли – яка, ръкави, задна част, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Устройство и принцип на действие** на механизма на иглата на шевна машина за прав двуконечен затворен бод – по зададена схема. **Необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за прав двуконечен затворен бод.

Примерна приложна задача: Начертайте свивките на задната и предната част на пола при сумарен разтвор на свивките = 5 см. Оформете линията на дължината съобразно зададената скица на модела

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на пола. Схема на иглен механизъм на шевна машина за еднолинеен двуконечен затворен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела.	2
2. Описва модела.	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на действие на механизма на иглата	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 10

Изпитна тема № 10: Дамско яке от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изгъняване (трашене), залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, гръб, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Устройство и принцип на действие** на механизма на грайфера при шевна машина за прав двуконечен затворен бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за прав двуконечен затворен бод.

Примерна приложна задача: Оформете свивките в задната и предна част на пола и в средата на предната част – плоха с широчина 6 см. сумарен разтвор на свивките в предната и задната част = 7 см.

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на пола. Схема на механизъм на грайфер на шевна машина за еднолинеен двуконечен затворен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема грайферния механизъм	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 11

Изпитна тема: Мъжко яке от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изтрашване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, задна част, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. Елементарни **повреди и неизправности** при шевните машини в процеса на бодообразуването. Описва необходимите мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за прав двуконечен затворен бод.

Примерна приложна задача: Начертайте свивка на задна част мъжки панталон върху дадената конструктивна основа при широчина 3,0см. и дължина 12,0 см. Конструирайте платка съобразно модела

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на панталон. Схема на шевна машина за еднолинеен двуконечен затворен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва неизправностите при бодообразуване и начините за тяхното отстраняване	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 12

Изпитна тема: Мъжко сако от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изгъняване (трашене), залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, задна част, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при едноконечен верижен бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за едноконечен верижен бодов ред.

Примерна приложна задача: Начертайте баста с широчина 3,0 см. върху дадената конструктивна основа на предна част на мъжки панталон. Конструирайте джоб тип „италиански” съобразно зададения модел

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа панталон. Схема на бодообразуването на шевна машина за едноконечен верижен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 13

Изпитна тема: Детско яке от лицева кожа

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи лицеви кожи** (естествени или изкуствени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, изгъняване(трашене), залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, задна част, предна част, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при едноконечен верижен бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с машина за едноконечен верижен бод.

Примерна приложна задача: Оформете платката и шлица на дамска пола, съобразно модела, върху зададения конструктивен чертеж

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на пола. Схема на бодообразуване при шевна машина за едноконечен верижен бодов ред

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 14

Изпитна тема: Дамско палто от тула (кожухарски велур)

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи кожи** (естествени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, престригване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при машина за скрит бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с машина за скрит бод.

Примерна приложна задача: Върху дадения конструктивен чертеж на предна част на мъжко кожухче от тула оформете ръкавната извивка, страничния шев и платката

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа кожухче. Схема на бодообразуване при машина за скрит бод

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 15

Изпитна тема: Мъжка полушуба от тула (кожухарски велур)

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи кожи** (естествени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, престригване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при триконечен обшиващ бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за триконечен обшиващ бод.

Примерна приложна задача: Върху дадения конструктивен чертеж на предна част на панталон постройте свивка с широчина 2см. и дължина 8 см. Моделирайте получения чертеж за панталон с ниска талия и широчина по линия на дължината 30 см., съобразно зададения модел.

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на панталон. Схема на бодообразуване при триконечен обшиващ бод

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 16

Изпитна тема: Детско палто от тула (кожухарски велур)

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи кожи** (естествени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, престригване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Принцип на бодообразуване** при двуконечен затворен бод по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за прав двуконечен затворен бод.

Примерна приложна задача: Върху дадения конструктивен чертеж на пола оформете линията на талията, означете джобовете, очертайте прихлупването с широчина 3 см и определете мястото на илиците, съгласно зададения модел

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на пола. Схема на принципа на бодообразуване при двуконечен затворен бод

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема принципа на бодообразуване при шевни машини	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет №17

Изпитна тема: Дамско палто от кожа на косъм

План – тезис:

Скица на модела. Описание на модела – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи кожи** (естествени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, изработване на тахта, прекрояване, залепване на ленти, прикачване на подложни материали, джобове, яка, ръкави, хастар, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Устройство и принцип на действие** на механизма на иглата на шевна машина за прав двуконечен затворен бод – по зададена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за прав двуконечен затворен бод

Примерна приложна задача: Върху дадения конструктивен чертеж на пола от четири части оформете линията на дължината и начертайте платка на предната и задната част, съобразно модела

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на пола. Схема на механизма на иглата на шевна машина за прав двуконечен затворен бод

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема устройството и принципа на действие на механизма	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Изпитен билет № 18

Изпитна тема: Детско палто от кожа с косъм

План – тезис:

Скица на модела, върху която са показани всички конструктивни и декоративни шевове и елементи. **Описание на модела** – силует, видове детайли, необходими основни и спомагателни материали за изработване. **Избор на подходящи кожи** (естествени) за изработване, съобразен с предназначението на модела. **Технологична последователност на операциите** за цялостна изработване на изделието (скрояване, подлепване, престригване, залепване на ленти, изработване на малките детайли, яка, ръкави, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции). **Видове шевни машини и съоръжения**, използвани при изработване на изделието. **Устройство и принцип на действие на механизма на концоопъвача** при шевна машина за прав двуконечен затворен бод – по дадена схема. Необходими мерки за осигуряване на **здравословни и безопасни условия на труд** при работа с шевна машина за прав двуконечен затворен бод.

Примерна приложна задача: Върху дадения конструктивен чертеж на гръб на мъжко кожухче от тула оформете ръкавната извивка, страничния шев и платката

Дидактически материали: Скица на модела. Конструктивна основа на кожухче. Схема на механизма на концоопъвача на шевна машина за прав двуконечен затворен бод

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
1. Скицира модела	2
2. Описва модела	2
3. Избира подходящи кожи за изработване на изделието	4
4. Описва технологичната последователност за изработване на изделието – малки детайли, задна част, предна част, монтажни и довършителни операции	30
5. Изброява шевни машини и съоръжения за изработване на изделието	2
6. Описва по схема устройството и принципа на действие на механизма	7
7. Познава здравословни и безопасни условия на труд	3
8. Решава приложната задача	10
Общ брой точки	60

Комисията по оценяване на писмените работи по теория определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретния брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА/ СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на **втора** степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в **изработване на шевно изделие по индивидуално практическо задание**. За изпълнението му се извършва предварително скрояване на шевното изделие. Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се съставят в училището/обучаващата институция. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с едно повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

2. Критерии за оценяване.

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика разработва критерии за оценяване и съответните показатели. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя. Те са в съответствие с посочените в Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по професията **Оператор в производството на облекло**.

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или индивидуално практическо задание е **60**. Неправилният отговор се оценява с **0** точки. При непълен отговор или непълно изпълнение по отделните критерии се поставя съответния брой точки. Преминаването от точки в цифрова оценка се извършва по следната формула:

Цифровата оценка = общия брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до **0,01**.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Рангелов, Р. Конструирание на коженото и кожухарско облекло. Техника, 1977.
2. Петров, Х. Конструирание на облеклото I част. Техника, 2005.
3. Кръстева, Н. Технология на облекло от кожи. Техника, 1992.
4. Миленкова, А. Здравословни и безопасни условия на труд. Нови знания, 2001.
5. Стоянова, Е. Материалознание. Техника, 2000.
6. Билева, Д. Наръчник за кожухарската промишленост. Техника, 1980
7. Трифонов, К. Шевни машини и съоръжения. Техника, 1988.
8. Трифонов, К. Шевни машини и съоръжения. Техника, 1999.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Т. Стоянова – Професионална гимназия по текстилни и кожени изделия, гр. София
2. Н. Кръстева – Професионална гимназия по текстилни и кожени изделия, гр. София
3. П. Костова – Професионална гимназия по текстилни и кожени изделия, гр. София

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
ПО ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА**

**код 542050 ОПЕРАТОР В ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКЛО
код 5420502 ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКЛО ОТ КОЖА**

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

.....

План-тезис:

.....

.....

Приложна задача:

Описание на дидактическите материали:

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция :.....
(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА /СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
ПО ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА**

**код 542050 ОПЕРАТОР В ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКЛО
код 5420502 ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКЛО ОТ КОЖА**

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика/обучавания

.....
(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс,
начална дата на изпита: начален час:
крайна дата на изпита: час на приключване на.....

1. Да се

.....
(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/ изисквания) за изпълнение на практическото задание:

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....
(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)